

Бенько І.Д.
к.е.н., доцент кафедри обліку в державному
секторі економіки та сфері послуг,
Тернопільський національний економічний університет

ДО ПИТАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

В останні роки телекомунікаційна галузь розвивається високими темпами, однак еволюція запровадження міжнародних стандартів відбувається значно повільніше. Тому з'являються нові аспекти обліку, що не знайшли належного врегулювання в МСФЗ. Для з'ясування облікових питань, що виникають у зв'язку з цим, фахівцям доводиться аналізувати положення інших міжнародно-визнаних стандартів обліку і використовувати професійну думку.

Сьогодні найбільш проблемними, не регламентованими в повному обсязі питаннями, з якими доводиться мати справу фахівцям телекомунікаційних компаній, є облік операцій, пов'язаних з:

- визнанням доходу;
- коректним віддзеркаленням собівартості та операційних витрат;
- обліком нематеріальних активів, основних засобів і запасів;
- складанням сегментної звітності;
- обліком вбудованих деривативів [2].

У компаніях – інтернет-провайдерів дохід може визнаватися так:

- за постійними послугами – дохід визначається щомісяця за допомогою білінгових розрахунків;
- абонентська плата за оренду каналів зв'язку визнається щомісяця, доходи при встановленні – протягом періоду установки;
- доходи за підключення клієнтів розподіляються на весь термін дії договору з клієнтом на пропорційній основі, але не більше ніж 12 місяців.

Облік реалізації послуг зв'язку, що надаються з використанням передплачених карт, здійснюється на підставі даних карткового білінгу про фактичне споживання послуг за період.

Білінгова система – це технологічна платформа, що дозволяє автоматично здійснювати підрахунок трафіку за видами послуг, що надаються (інтернет, телефонія). Білінг встановлює розміри тарифних ставок, визначає, який тариф повинен застосовуватися до даного об'єкта, і виставляє рахунки за користування послугами [3].

Узагальнення галузевих особливостей електров'язку дозволило виділити ті з них, що суттєво впливають на побудову обліку доходів і витрат, а саме: нематеріальність послуг, співпадання у часі процесу виробництва і споживання послуг, багатоланковий характер організації виробництва, територіальна залежність виробництва послуг електричного зв'язку, інфраструктурний характер мережі, еластична залежність пропозиції послуг від попиту, трудомісткість і фондомісткість

виробництва, наявність значної кількості споживачів, у тому числі пільгових категорій, велика кількість орендованих приміщень.

Оскільки звітність за МСФЗ, як правило, складається пізніше, ніж звітність відповідно до П(С)БО, то на момент проведення трансформації багато рахунків, пов'язаних із звітним періодом, але, які надійшли в наступних періодах, будуть відображені в обліку в періодах, наступних за звітним. У такому випадку фахівцям, що здійснюють трансформацію, потрібно вивантажити з програми обліку звіти за доходами і витратами з послуг зв'язку з дати, наступної за звітною датою, до дати здійснення трансформації. Тут варто зазначити, що для полегшення процесу трансформації програма обліку на підприємстві повинна бути налаштована таким чином, щоб під час внесення дохідного або витратного рахунку бухгалтер вказував у спеціальному полі аналітику, у якій вказується період надання послуги. У цьому випадку все, що буде потрібно зробити фахівцеві з трансформації, – це відфільтрувати доходи і витрати, відображені після звітної дати, за періодом надання послуг і вибрати ті, які належать до звітного періоду.

У сучасних умовах економічного розвитку одним із напрямів підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності є оптимізація системи управління підприємствами завдяки інтеграції основних функцій – планування, обліку, аналізу та контролю [1].

Вагомий резерв нарощування пропускну здатності існує у мережах рухомого (мобільного) зв'язку на новозбудованих волоконно-оптичних лініях зв'язку (міжміських, міжрегіональних та частково внутрішньо-регіональних ділянках). Наявність такого резерву пропускну здатності на міжміських ділянках створює сприятливі умови для швидкого розвитку в Україні мереж рухомого (мобільного) зв'язку наступних поколінь, а також мультисервісних мереж наступного покоління [4].

Для досягнення переваг в галузі телекомунікацій потрібно вести активну політику, яка спрямована на розширення інвестиційної діяльності усіх операторів зв'язку та активізацію процесу залучення коштів юридичних і фізичних осіб до інвестування проектів розвитку місцевих телефонних мереж.

Література:

1. Бенько І.Д. Організація внутрішнього контролю на підприємствах зв'язку / І.Д.Бенько, С.Р. Яцишин // Науковий вісник Чернівецького університету. Збірник наукових праць. Економіка. Випуск 710-711. – Чернівці: ЧНУ, 2014. – С.153-158.
2. Бенько І.Д. Аналіз оборотних активів Тернопільської філії ВАТ „Укртелеком»/ І.Д.Бенько, С.В. Сисюк // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. – Житомир: ЖДТУ, 2010. – С.11-15.
3. Бенько І.Д. Аналіз дебіторської заборгованості за послуги зв'язку/ І.Д.Бенько, В.С.Бенько // Економічний аналіз. Збірник наукових праць кафедри економічного аналізу. Вип.4. – Тернопіль: Економічна думка, 2009. – С.162-166.
4. Бенько І.Д. Аналіз ринку телекомунікаційних послуг і перспективи розвитку ВАТ „Укртелеком»/ І.Д.Бенько // Економічний аналіз. Збірник наукових праць кафедри економічного аналізу. Вип. 3 – Тернопіль: Економічна думка, 2008. – С.26-29.